

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสิ่งพิมพ์รัฐบาลในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการจัดหา การจัดเก็บ และการให้บริการ ศึกษาปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งพิมพ์รัฐบาลรวมทั้งเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการสิ่งพิมพ์รัฐบาลในห้องสมุด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า มีนโยบายการจัดการสิ่งพิมพ์รัฐบาลของห้องสมุด ซึ่งกำหนดโดยผู้อำนวยการ และ/หรือหัวหน้าห้องสมุด แต่ไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดสรรงบประมาณรวมไว้กับหนังสือทั่วไป ด้านการจัดหา ได้จากการรับบริจาค และการขอรับบริจาคเป็นครั้งคราว ด้านการจัดเก็บ มีการจัดเก็บไว้ให้ผู้ใช้ได้ค้นคว้า โดยเลือกจัดเก็บเฉพาะที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย มีการจัดระบบหมวดหมู่แบบระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ด้านการบริการ พบว่าสิ่งพิมพ์รัฐบาลมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้า มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยค้น มีการจัดเก็บรวมกับฐานข้อมูลของหนังสือทั่วไป มีการจัดบริการในห้องสมุดแบบระบบชั้นเปิด ด้านปัญหาและอุปสรรคพบว่า นโยบายไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้การจัดการไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่มีหน่วยงานกลางของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลทั้งหมดที่มีการผลิตออกเผยแพร่ ด้านการจัดเก็บ พบว่า การใช้คำที่ชื่อเรื่องมักไม่มีความสม่ำเสมอ ชื่อเรื่องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้ต้องทำหัวเรื่องเพิ่มอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สืบค้นมีประสิทธิภาพ ไม่มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์โดยเฉพาะ ด้านการบริการ พบว่าไม่มีการรวมสิ่งพิมพ์รัฐบาลทำให้ผู้ใช้บริการไม่สะดวกในการเข้าถึง ในด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการบริการ พบว่าบุคลากรต้องให้บริการสารสนเทศอื่นของห้องสมุดด้วย แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงในการจัดทำนโยบายอย่างชัดเจน มีการพัฒนาและปรับนโยบายแผนงานตามสภาพปัจจุบัน โดยจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

In this thesis, the researcher investigates the management of government publications in private university libraries in Bangkok Metropolis and its environs in the aspects of procurement, placement, and services. Studied also are problems in and obstacles to the management of these government publications. Investigated are ways for developing and improving the quality of the management of government publications in libraries.

The subjects of investigation consisted of administrators and librarians in private university libraries in Bangkok Metropolis and its environs. The instruments of research consisted of a questionnaire and an interview form.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of percentage, mean and standard deviation.

Findings are as follows:

Directors and heads of libraries have policies governing the management of government publications, but these policies are not in written form. Budgetary outlays are allocated for general books. In the aspect of procurement, books are obtained through donations and sometimes through requests for donations. In the aspect of placement, books are made available to users in schemes whereby books are placed on shelves by reference to the books required for various university curriculums. The system of cataloging follows that of the USA's Library of Congress.

In regard to the aspect of service, it was found that government publications cannot be fully searched. There are computer programs that can be used for retrieval. The placement system is based on the databases for general books. The libraries provide open stack services.

Insofar as concerns the aspect of problems and obstacles, the researcher found that the non-written policies used by library management resulted in differences in how libraries were managed. There is no central agency for private university libraries acting as a center for collecting all government publications published for distribution.

In respect to the aspect of placement, the researcher found that there was no combination of links to government publications. This accordingly makes it inconvenient for users to access government publications.

In regard to personnel providing services at the libraries, it was found that personnel have to perform the service of providing other sorts of information services.

As for suggested guidelines for the development and improvement of management quality, the researcher suggests that high-ranking administrators would be more supportive provided they issued clear policies. Policies and work plans should be formulated and adjusted in response to changing circumstances. As part of development plans, operational guidelines should be issued which eventuate in actions which are efficiently responsive to the needs of users.